

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1957

ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

ΠΑΝΑΓ. Η. ΠΟΥΛΙΤΣΑ

ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΑΤΕ,

Κατὰ τὸν Ὄργανισμὸν τῆς Ἀκαδημίας (ἄρθρ. 80) κατὰ τὴν τελευταίαν καὶ πανηγυρικὴν συνεδρίαν αὐτῆς τοῦ Δεκεμβρίου ἐκάστον ἔτους, «ὁ Πρόεδρος ἐκφωνεῖ λόγον, ἐν τῷ ᾧ ὁποῖω, ἀφοῦ διαγράφει τὸν βίον καὶ τὰ ἔργα τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προεδρείας αὐτοῦ ἐκλιπόντων μελῶν καὶ ξένων ἐταίρων τῆς Ἀκαδημίας, ἀνακοινῶ τὰ ἀνακαλύψεις, τὰς ἐρεῦνας, τὰ ἔργα καὶ τὰ γεγονότα ἐν γένει τοῦ λήγοντος ἔτους, τὰ ἐνδιαφέροντα τὴν Ἀκαδημίαν, τὴν Ἐπιστήμην, τὰς Τέχνας καὶ τὰ Γράμματα καὶ δυνάμενα νὰ προαγάγουν αὐτὰ ἢ νὰ ἐπιδράσουν ἐπὶ τῆς εὐημερίας τοῦ Ἔθνους ἢ τῆς Ἀνθρωπότητος καθόλου, ἢ καὶ πραγματεύεται, εὐλήπτως δι' ὅλους, θέμα τῆς εἰδικότητος αὐτοῦ. Περιέργως ὁμως, κατὰ κρατήσαν, οὐκ οἶδα ἔνεκα τίνος λόγου, ἔθος, τὸ πρῶτον καὶ κύριον μέρος τῆς διατάξεως ἠγνοήθη. Ὄφειλων, ἀφοῦ ἔτυχε νὰ προσέξω τὴν διάταξιν, νὰ συμμορφωθῶ πρὸς αὐτήν, παρακαλῶ νὰ μοι ἐπιτραπῇ, ὅπως κατὰ παρέκκλισιν ἀπὸ τοῦ κρατήσαντος ἔθνους διαλάβω διὰ βραχέων περὶ τῶν ἐν τῇ διατάξει ὀριζομένων θεμάτων.

Καὶ ἐν πρώτοις στρέφω εὐλαβῶς τὸν λόγον καὶ τὴν διάνοιαν πρὸς τὴν σεπτὴν μνήμην τῶν κατὰ τὸ λήγον ἔτος μεταστάντων ἐξ ἡμῶν ἀγαπητῶν καὶ διαπρεπῶν συναδέλφων, οὐχὶ μόνον πρὸς ἀπότισιν ὀφειλομένης τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης, ἀλλὰ καὶ συνάμα, ἵνα ἐκ τοῦ παραδείγματος αὐτῶν ἀν-

τλήσωμεν πολύτιμα διδάγματα διὰ τὸν εὐγενῆ ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἀρετῆς.

Κατὰ μῆνα Φεβρουάριον ἐπενθήσαμεν τὸν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐπισυμβάντα θάνατον τοῦ τακτικοῦ μέλους τῆς Ἀκαδημίας, ἐν τῇ τάξει τῶν Ἑθνικῶν καὶ τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, Κυριάκου Βαρβαρέσου. Ἐκ Βοιωτῶν τῆς Λακωνικῆς καταγόμενος, μετ' εὐδοκίμους σπουδὰς ἐν τῇ Νομικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, συμπληρωθείσας εἶτα ἐν Γερμανίᾳ εἰδικώτερον ἐν τοῖς οἰκονομικοῖς καὶ τῇ στατιστικῇ, καὶ μετὰ προηγηθεῖσαν δημοσίαν διοικητικὴν ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κέντρῳ, ἐξελέγη τῷ 1918 ἑκτακτος καὶ τῷ 1924 τακτικὸς καθηγητὴς τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος προσελήφθη ὡς οἰκονομικὸς σύμβουλος τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ὑφ' ἣν ιδιότητα εἰργάσθη ἐπὶ μακρὸν εἰς τὴν προπαρασκευὴν καὶ ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν τῆς ἐν ἔτει 1927-1928 συντελεσθείσης νομισματικῆς, τραπεζικῆς καὶ δημοσιονομικῆς μεταρρυθμίσεως καὶ ἐξυγιάνσεως. Τῷ 1932 τῷ ἀνετέθη τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ὑπὸ λίαν δυσχερεῖς οἰκονομικὰς περιστάσεις, αἵτινες ἐγεννήθησαν μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς πολιτικῆς τῆς συγκρατήσεως τῆς ἰσοτιμίας τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος, κατόπιν τῆς ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας ἐγκαταλείψεως τότε τῆς χρυσῆς βάσεως καὶ τῆς ὑποτιμήσεως τοῦ νομίσματος αὐτῆς. Διὰ διαφορῶν νομοθετικῶν μέτρων, ληφθέντων τότε τῇ εἰσηγήσει αὐτοῦ, δι' ὧν ἐπεβλήθη ἐκ νέου ἢ ἀναγκαστικὴ κυκλοφορία καὶ ἐρρυθμίσθησαν αἱ μετὰ τῆς ἀλλοδαπῆς συναλλαγῆς κ.λπ., ἀντιμετωπίσθη μετ' ἐπιτυχίας ἡ δημορρηγηθεῖσα τότε σοβαρὰ οἰκονομικὴ κατάστασις. Τῷ 1933 ἐγένετο ὑποδιοικητὴς καὶ τῷ 1939 διοικητὴς τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος. Τῷ 1933 ἐξελέγη τακτικὸν μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἐν τῇ Τάξει τῶν Ἑθνικῶν καὶ τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν.

Ὡς ἄνθρωπος δὲ διεκρίνετο διὰ τὴν εὐλικρίνειαν καὶ εὐγένειαν τῶν αἰσθημάτων του, τὴν εὐθύτητα καὶ χρησιμότητα τοῦ χαρακτῆρός του, τὴν πίστιν του εἰς τὰ ἀνώτερα ἰδανικά καὶ καθ' ὅλου εἰπεῖν διὰ τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς του. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ μνήμη του θὰ παραμείνῃ ἐπὶ μακρὸν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ ἔντιμος καὶ προσφιλής.

Κατὰ μῆνα Μάϊον ἐθρονήσαμεν μετὰ παντός τοῦ νομικοῦ κόσμου τῆς Ἑλλάδος τὸν θάνατον τοῦ Γεωργίου Μπαλῆ, τακτικοῦ μέλους τῆς Ἀκαδημίας ἐν τῇ αὐτῇ Τάξει τῶν Ἡθικῶν καὶ τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν. Μακρὰ, πεντηκονταετής, λαμπρὰ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν, γόνιμος καὶ ὠφέλιμος τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ κοινωνίᾳ ἐπιστημονικῇ καὶ κοινωνικῇ δραῖσις, πλαισιουμένη καὶ ὑπὸ ἐξαιρετοῦ ἠθους καὶ ἀγαστῆς σεμνότητος, ἐξησφάλισαν εἰς τὸν αἰμνηστον ἄνδρα ἀγαθωτάτην ὑστεροφημίαν. Εἰδικώτερον ὡς πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν του δραῖσιν, αἱ πρῶται νομικαὶ διατριβαὶ του, διακρινόμεναι οὐ μόνον ἐπὶ ἐπιστημονικῇ ἐμβριθεΐᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ λίαν εὐπροσδέκτῳ ἄκρῳ σαφηνείᾳ καὶ θετικότητι, προεκάλεσαν ἔκτοτε τὴν προσοχὴν καὶ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ νομικοῦ κόσμου πρὸς τὸν τότε ἀναφαινόμενον νεαρὸν νομικόν. Αἱ σπουδαῖαι αὐταὶ συγγραφικαὶ ἀρεταὶ διέκριναν καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δημοσιευθείσας πολλὰς ἄλλας καὶ περισπουδάστους μελέτας του, αἵτινες συγκεντρωθεῖσαι ἀπετέλεσαν ὀγκώδη καὶ εὐχρυσότατον τόμον, ὡς καὶ τὴν βραδύτερον δημοσιευθεῖσαν καὶ ἐπανειλημμένως ἐπανεκδοθεῖσαν περισπούδαστον πραγματείαν περὶ τοῦ κληρονομικοῦ δικαίου. Τὸ μέρος τοῦτο τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, ὅπερ, καθὼς ἕως τότε συνήθως ἀνεπτύσσετο εἰς τὰ οἰκεία συγγράμματα, παρείχε πολλοὺς κόπους εἰς τοὺς νέους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὠρίμους νομικούς, ἐν τῇ συγγραφῇ τοῦ αἰμνήστου καθηγητοῦ ἠπλουστεύθη εἰς τὸν ὑπέριστατον βαθμὸν καὶ σχεδὸν ἐξελαϊκέυθη. Οὕτω δ' ἀπεδείχθη διὰ μίαν ἔτι φορὰν ἡ ὀρθότης τοῦ ἀρχαίου λογίου, ὅτι σοφὸν τὸ σαφές.

Ἡ λαμπρὰ συγγραφικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ δραῖσις τοῦ διαπρεποῦς ἐπιστήμονος ἠνοιξαν αὐτῷ, τῷ 1925, τὴν εἴσοδον εἰς τὸ Ἑθνικὸν Πανεπιστήμιον, ἐν ᾧ ἐκόσμησε τὴν Νομικὴν Σχολὴν καὶ τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ κυρίαν ἔδραν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου. Παραλλήλως πρὸς ἐκείνην, διεκρίθη καὶ ἐν τῇ πράξει, κατὰ τὴν μακρὰν ἄσκησιν τοῦ δικηγορικοῦ λειτουργήματος. Προσηλωμένοι στερεῶς εἰς τὰς ὑψηλὰς ἀρχάς, αἵτινες κατὰ τοὺς δημιουργοὺς τοῦ θεσμοῦ πρέπει νὰ διέπωσι τὸ σπουδαῖον τοῦτο δημόσιον καὶ κοινωνικὸν ἅμα λειτούργημα, ἵνα ἴσταται αὐτὸ εἰς τὸ ὕψος, ὅπερ ἐκεῖνοι ὠνειρεύθησαν, ἤσκησε τοῦτο, εἴτε δικηγορῶν, εἴτε γνωμοδοτῶν, ἀείποτε μετὰ πάσης εὐθύτητος καὶ ἀξιοπρεπείας.

Ἡ εὐθύτης δ' αὐτῆ ὁμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν ἐπιστημονικῶν καὶ ἄλλων ἠθικῶν προσόντων, τοῦ ἀειμνήστου καθηγητοῦ ἐφείλκυσαν τὴν ἰδιαίτεραν ἐκτίμησιν τοῦ δικηγορικοῦ σώματος τῆς πρωτευούσης, ἀναδείξαντος αὐτὸν ἐπανελημμένως πρόεδρον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1929, πολλὰς προσενεγκόντα αὐτῷ ὑπηρεσίας.

Σπουδαιοτάτῃ ἐπ' ἴσης ὑπῆρξεν ἡ συμβολὴ τοῦ ἀειμνήστου καθηγητοῦ, ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἄλλων διαπρεπῶν συναδέλφων του καὶ νομομαθῶν, εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ νέου Ἀστικοῦ Κώδικος. Πλὴν τοῦ περὶ κληρονομικοῦ δικαίου μέρους αὐτοῦ, ὅπερ εἰδικῶς ἐπεξεργάσθη, τῷ ἀνετέθη μετὰ ταῦτα καὶ ὁ συντονισμὸς τοῦ σχεδίου τοῦ ὅλου Κώδικος, ὅπερ ἔργον ἐξετέλεσεν ἐπιτυχῶς. Οὕτω δὲ συνετελέσθη ἐπὶ τέλους, μετὰ ἐπανελημμένας ματαίαις ἀποπείρας ἐπὶ πολλὰς δεκαετηρίδας πρότερον, καὶ ἐτέθη εἰς ἰσχὺν ὁ νέος Ἀστικὸς Κῶδιξ, ὅστις εἶχεν ἀποτελέσει τὸν εὐσεβῆ πόθον τῶν παλαιότερων νομικῶν.

Τοιαῦτα ἐπιστημονικὰ καὶ ἠθικὰ ἐφόδια φέρων ὁ μεταστάς, εὗρε ταχέως, τῷ 1931, καὶ τῆς Ἀκαδημίας τὴν θύραν προθύμως ἀνοικτήν, καταλαβὼν διακεκριμένην θέσιν ἐν αὐτῇ, ἐν τῇ Τάξει τῶν Ἡθικῶν καὶ τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, καὶ συμβαλὼν μεγάλως ἐπίσης εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς.

Τὴν ἐπιστημονικὴν ἱκανότητα καὶ δρᾶσιν τοῦ ἀειμνήστου καθηγητοῦ ἐπλαισίουν, ὡς ἐρρήθη, καὶ ἔξοχοι κοινωνικαὶ ἀρεταί, καὶ δὴ εὐθύτης, χρηστότης, σεμνότης, εὐκρίνεια καὶ εὐγένεια αἰσθημάτων, δι' ἃς ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, μετὰ τῶν πολυαρίθμων εὐγνωμόνων μαθητῶν του καὶ τῶν ἐν τῇ δικηγορίᾳ συναδέλφων του, θὰ τηρήσῃ ἐπὶ μῆκιστον μετὰ τιμῆς καὶ εὐλαβείας τὴν μνήμην του.

Ἦτο νωπὸν ἔτι τὸ χῶμα τῆς ἀττικῆς γῆς, ὅπερ ἐκάλυψε τὸ σκῆνος τοῦ ἀειμνήστου Γεωργίου Μπαλῆ, ὅτε ὁ θάνατος ἀφῆρπασε καὶ ἄλλον συμπαθέστατον συνάδελφον ἐν τῇ Τάξει τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Καλῶν Τεχνῶν, τὸν Βασίλειον Κουρεμένον.

Πεπροικισμένος μὲ λεπτὸν καλλιτεχνικὸν αἶσθημα καὶ πλούσιον τάλαντον, ἐπιμελῶς καλλιεργηθέν, διὰ μακρῶν καὶ εὐδοκίμων σπουδῶν ἐν

τῇ Ἐθνικῇ Σχολῇ Καλῶν Τεχνῶν τῶν Παρισίων, ἐν εἰδικωτέρῳ κατευθύνσει εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν, ἀνεδείχθη ἄριστος νεοκλασσικὸς καλλιτέχνης ἀρχιτέκτων, διακριθεὶς καὶ ἐπανειλημμένως βραβευθεὶς εἰς καλλιτεχνικὰ ἐκθέσεις, τινὰς καὶ διεθνεῖς, ἐν Παρισίοις. Τῷ δὲ 1926 διωρίσθη καὶ καθηγητὴς τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἐν τῷ Ἐθνικῷ Μετσοβίῳ Πολυτεχνεῖῳ.

Ὁ πόθος ὁ ζωηρὸς καὶ εὐγενής, ὃν πάντοτε εἶχε, μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του ἐν Ἑλλάδι, ἦτο, ὡς συχνάκις ἔλεγε, νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν οἰκοδομικὴν ἀναμόρφωσιν τῆς πρωτευούσης, διὰ τῆς τηρησεως νεοκλασσικοῦ ῥυθμοῦ ἐν ταῖς ἀνεγειρομέναις δημοσίαις καὶ ἰδιωτικαῖς οἰκοδομαῖς καὶ διὰ τῆς εὐρείας χρήσεως τοῦ λαμπροῦ οἰκοδομικοῦ ὑλικοῦ τοῦ μαρμάρου, τοῦ ἀφθόνως ὑπάρχοντος παρ' ἡμῖν, ἵνα καὶ ἀπὸ τῆς ἐπόψεως ταύτης καταστῇ ἀνταξία τοῦ μεγάλου ὀνόματος αὐτῆς. Ἀτυχῶς ὁ εὐγενὴς οὗτος πόθος δὲν εὔρεν ἀξίαν λόγου ἐνθάρρουνσιν καὶ ὑποστήριξιν παρ' ἡμῖν. Αἱ σημεριναὶ Ἀθῆναι, ἐπανελάμβανε μετὰ βαθυτάτου παραπόνου ὁ ἀείμνηστος καλλιτέχνης-ἀρχιτέκτων, ἐλησμόνησαν ὅτι συνεχίζουσι τὸν ἱστορικὸν βίον τοῦ ἄστεως τοῦ Περικλέους.

Ἀλλὰ πλὴν τοῦ παραπόνου αὐτοῦ, τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὴν κρατουσάν ἐν τῇ πρωτευούσῃ οἰκοδομικὴν ἀπειροκαλίαν, εἶχεν ἐν τῇ εὐγενεῖ ψυχῇ του καὶ ἐν ἄλλον πολὺ βαθυτέρον, πόνον ψυχικὸν μέγαν, ὀδύνην βαθυτάτην, διὰ τὴν τραγικὴν τύχην τῆς ἰδιαίτερας του πατρίδος, τῆς πολυπαθοῦς καὶ μαρτυρικῆς Βορείου Ἠπείρου τοῦ ἐκλεκτοτάτου ἐκείνου τμήματος τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος, ὅπερ ἐχάρισεν εἰς τὸ Ἔθνος τοσοῦτους φιλοπάτριδας ἄνδρας καὶ μεγάλους ἐθνικοὺς εὐεργέτας καὶ ὑποστηρικτὰς τῶν ἑλληνικῶν γραμμῶν καὶ τῶν τεχνῶν. Τὸν πόνον αὐτὸν ὁ μεταστὰς ἐκλεκτὸς Βορειοηπειρώτης παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ καὶ εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν.

Ἡμεῖς δὲ θὰ διατηρήσωμεν ζωηρὰν τὴν ἀνάμνησιν τῆς εὐγενείας τῶν αἰσθημάτων του, τῆς καλωσύνης καὶ τῆς ἀγαθότητος τοῦ ἀγαθοῦ Ἰσραηλίτου, ἐν τῷ ὁποίῳ οὐδεὶς ποτε εὐρέθη δόλος.

Κατὰ μῆνα Αὐγουστον ἐξέλειπεν ἐξ ἡμῶν, πλήρης ἡμερῶν, καὶ ἄλλος ἐκλεκτὸς συνάδελφος ἐν τῇ Τάξει τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν, ὁ Κωνσταν-

τῖνος Ζέγγελης. Ὁρμώμενος ἐξ Ἀρκαδίας, ἦτις καὶ ἄλλους πολλοὺς διαπρεπεῖς μύστας ἐχάρισεν εἰς τὴν ἐπιστήμην, εἰς ἣν εἰδικώτερον ἀφιερώθη καὶ ὁ μεταστάς, ἐσπούδασεν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν καὶ εἶτα καὶ ἐν Πανεπιστημίῳ τῆς Ἑσπερίας, χημείαν. Ἀφοῦ δὲ προηγουμένως ἐδίδαξεν ἐπὶ μακρὸν ὡς ὑφηγητῆς ἀρχικῶς ἐν τῷ Μετσοβίῳ Πολυτεχνείῳ καὶ εἶτα ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, ἐξελέγη καὶ διορίσθη τῷ 1913, ὅτε διηρθέη ἡ ἔδρα τῆς χημείας εἰς ὄργανικὴν καὶ ἀνόργανον, τακτικὸς καθηγητῆς τῆς τελευταίας ταύτης ἐν τῇ Φυσικομαθηματικῇ Σχολῇ, ἐν ἣ ἔδρα διετέλεσε μέχρη τῆς συμπληρώσεως τοῦ νομίμου ὁρίου τῆς ἡλικίας. Κατὰ τὴν ἴδρυσιν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τῷ 1926, περιελήφθη μεταξὺ τῶν τότε διορισθέντων πρώτων τακτικῶν μελῶν αὐτῆς, ἐν τῇ Τάξει τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν, κοσμήσας ἀληθῶς ταύτην καὶ ἐκείνην, καὶ διὰ πολλῶν καὶ περισπούδαστων ἀνακοινώσεων συμβαλόμενος μεγάλως εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς. Κατὰ τὸ ἔτος 1929 ἐξελέγη ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων πνευματικῶν ἰδρυμάτων γερουσιαστῆς.

Παραλλήλως πρὸς τὴν σπουδαιοτάτην εἰδικὴν θετικὴν ἐπιστήμην, εἰς ἣν εἶχεν ἀφοσιωθῆ καὶ ἐθεράπευσε διὰ παντὸς τοῦ βίου αὐτοῦ, ὁ ἀείμνηστος ἀνὴρ ἦτο θερμὸς φίλος καὶ τῶν γραμμάτων καὶ ἀσμένως διέτριβε περὶ τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν φιλολογίαν. Χαρακτηριστικὸν τῆς ἀγάπης του ταύτης ἦτο καὶ τὸ ὅτι ἡ πρώτη ἐπιστημονικὴ μελέτη αὐτοῦ, ἡ ἐπὶ διδακτορία ἐναίσιμος διατριβή, ὑπὸ τὸν τίτλον: «Ἡ Ἐπιστήμη τῆς Φύσεως παρ' Ὀμήρῳ» εἶχε μᾶλλον φιλολογικὸν περιεχόμενον. Καὶ ἄλλαι δὲ μεταγενέστεραι ἐπιστημονικαὶ μελέται του ἀνεφέροντο ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς τὴν κλασσικὴν ἀρχαιότητα καὶ ἐδήλουν τὴν πρὸς αὐτὴν ἀγάπην του.

Ἐδημοσίευσεν διδακτικὰ πανεπιστημιακὰ συγγράμματα, «Ἀνόργανον Χημείαν», «Ὁργανικὴν Χημείαν» καὶ «Μεταλλουργίαν» καὶ διαφόρους μονογραφίας καὶ ἄρθρα ἐπιστημονικά.

Τὴν ἐπιστημονικὴν ἰκανότητα τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρὸς ἐπλαίσιον καὶ ἔξοχοι κοινωνικαὶ ἀρεταί, ἀπροσποίητος καλωσύνη καὶ ἀγαθότης, εὐγένεια καὶ εἰλικρίνεια αἰσθημάτων. Διὰ τῆς καλωσύνης καὶ τῆς προσηνείας του καὶ τῆς διακρινούσης αὐτὸν χάριτος πνεύματος κατέκτα ἀμέσως τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ συνομιλητοῦ.

Ἄλλα καὶ ἄλλον, πέμπτου αὐτοῦ, ἐπ' ἴσης ἐκλεκτοῦ καὶ ἀγαπητοῦ συναδέλφου ἔμελλε νὰ πενήσωμεν, κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα Νοέμβριον, τὸν θάνατον, ἐν πληρότητι ἡμερῶν, τοῦ ἐν τῇ αὐτῇ Τάξει τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν τακτικοῦ μέλους τῆς Ἀκαδημίας Μιχαήλ Στεφανίδου. Ἐκ τῆς πολυμνήτου Λέσβου καταγόμενος, ἐσπούδασεν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν φυσικὰς ἐπιστήμας, ἐπιδοθεὶς συνάμα καὶ εἰς φιλολογικὰς σπουδὰς. Εἶτα ἐνησχολήθη εἰδικῶς περὶ τὴν ἱστορίαν τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, καὶ δὴ περὶ τὴν ἔρευναν καὶ κριτικὴν τῶν ἀρχαίων φυσιογνωστικῶν κειμένων καὶ τῆς ἀρχαίας ὀρολογίας, τὸ πρῶτον τότε ὑπ' αὐτοῦ γενομένην, διαμορφώσας πρότυπον σύστημα ἐρεύνης καὶ μάθημα τῆς ἱστορίας τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ἔχοντα βᾶσιν τὴν ἐμπειρίαν καὶ κέντρον τὴν ἐλληνικὴν ἐπιστήμην, καὶ καταστήσας αὐτόνομον τὴν ἱστορίαν τῶν ἐπιστημῶν. Ὁ νέος οὗτος ἐπιστημονικὸς κλάδος εἶχε καὶ ἔχει ἰδιαιτέραν ὄλως σημασίαν διὰ τὴν ἐλληνικὴν ἐπιστήμην, ὡς ἐρεϊδόμενος πρωταρχικῶς ἐπὶ τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς φιλοσοφίας. Διότι ἀναγνωρίζεται καὶ ὁμολογεῖται, ὅτι οἱ Ἕλληνες φιλόσοφοι ὑπῆρξαν οἱ πρωτοπόροι τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρένης καὶ οἱ θεμελιωταὶ τῶν ἐπιστημονικῶν κατακτήσεων τῶν τελευταίων αἰώνων, ὡς καὶ ἡ ἐπίδρασις αὐτῶν ἐπὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν ἔτι καὶ σήμερον.

Μετὰ μακρὰν διδασκαλίαν τῶν φυσικῶν ἐν τῷ γυμνασίῳ τῆς ἰδιαιτέρας τοῦ πατρίδος Μυτιλήνης καὶ εἶτα γόνιμον συμμετοχὴν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἱστορικοῦ λεξικοῦ τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης διὰ τοὺς φυσιογνωστικοὺς ὄρους, εἰσῆλθεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν ἀρχικῶς (τῷ 1924) ὡς ἔκτακτος καθηγητῆς τῆς ἱστορίας τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ἔδρας τὸ πρῶτον τότε ἰδρυθείσης ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ, καὶ ἐν οὐδενὶ ἄλλῳ ὑπαρχούσης, καὶ βραδύτερον ὡς τακτικὸς, διατελέσας μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ νομίμου ὀρίου ἡλικίας. Τῷ 1938 ἐξελέγη τακτικὸν μέλος τῆς Ἀκαδημίας ἐν τῇ Τάξει τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν, ἃς ἐκόσμησε μέχρι τοῦ θανάτου του. Πολλὰ καὶ ἀξιόλογοι εἶναι αἱ συγγραφαὶ αὐτοῦ, αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ἄλλαι δέ τινες ἀνάγονται εἰς φιλοσοφικὰ θέματα. Ὡς ἄνθρωπος ὑπῆρξεν εὐγενῆς, εὐθύς, ἀνυπόκριτος, χρηστός καὶ ἀγαθός, περιβαλλόμενος διὰ τῆς εἰλικρινοῦς ἀγάπης καὶ ἐκτιμῆ-

σεως τῶν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ καὶ τῷ Πανεπιστημίῳ συναδέλφων του, ἦν θὰ διατηρήσωσι καὶ μετὰ θάνατον.

Πλὴν τῶν πέντε τούτων τακτικῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας ἀπέθανον κατὰ τὸ λῆγον ἔτος καὶ δύο ξένοι ἐταῖροι αὐτῆς καὶ ἐπιφανέστατοι κλαστικοὶ φιλόλογοι ὁ Ἄγγλος *Gilbert Murray* καὶ ὁ Γάλλος Ἐδουάρδος Ἑρριώ.

Ὁ Μάρραιϋ, ἐσπούδασε κλασικὴν φιλολογίαν ἐν Ὁξφόρδῃ, διακριθεὶς ἐνωρίτατα διὰ τὸν ζῆλόν του εἰς τὰς κλασσικὰς σπουδὰς καὶ ἐπανεπιλημμένως βραβευθεὶς διὰ μελέτας του περὶ ζητημάτων, ἀναγομένων εἰς τὴν ἑλληνικὴν καὶ τὴν λατινικὴν ποίησιν. Τῷ 1889, ἐν ἡλικίᾳ 23 ἐτῶν διορίσθη καθηγητὴς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Γλασκώβης, ἔνθα ἐδίδαξεν ἐπὶ δεκαετίαν, ἀναδειχθεὶς οὐ μόνον ἔξοχος κλασσικὸς φιλόλογος καὶ ἀνθρωπιστής, ἀλλὰ καὶ μέγας παιδαγωγὸς καὶ ἔξοχος ῥήτωρ. Ἐκεῖ ἐξέδωκε καὶ τὴν συνοπτικὴν «Ἱστορίαν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Λογοτεχνίας», ἣτις, διὰ τὴν ἐξαίρετον σαφήνειαν, ἐμβριθεῖαν καὶ γλαφυρότητα αὐτῆς, κατέστη τὸ περὶ ἐκείνης διδακτικὸν ἐγχειρίδιον τῶν ἀγγλοφώνων λαῶν.

Ὁ Μάρραιϋ, συμφώνως καὶ πρὸς τὰς παραδόσεις τῆς Ἀγγλικῆς Σχολῆς Κλασσικῶν Σπουδῶν, ἠσχολήθη κυρίως περὶ τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν ποίησιν, καὶ ἰδίᾳ τοῦ Εὐριπίδου καὶ τοῦ Αἰσχύλου, δὲν παρέλευρε ὁμως νὰ διατρέψῃ καὶ περὶ ἄλλα φιλολογικὰ ζητήματα τῆς ἑλληνικῆς γραμματείας. Ἐκ τῶν θεμελιωδεστάτων φιλολογικῶν ἐργασιῶν του εἶναι ἡ τρίτομος κριτικὴ ἔκδοσις τοῦ Εὐριπίδου ὡς καὶ ἡ ὁμοία ἔκδοσις τοῦ Αἰσχύλου, κριθεῖσαι ἀμφοτέραι ὡς ἀποτελοῦσαι σταθμὸν ἐν τῇ περὶ τῶν ποιητῶν τούτων νεωτέρα διεθνῆ φιλολογικῇ ἐργασίᾳ. Πρὸς τούτοις μετέφρασεν εἰς τὴν ἀγγλικὴν λίαν ἐπιτυχῶς, ὡς ἐπ' ἴσης διεθνῶς ἀνεγνωρίσθη, τὰ δράματα τοῦ Εὐριπίδου, ὡς καὶ τινὰ τοῦ Αἰσχύλου καὶ τοῦ Σοφοκλέους, καὶ τινὰς κωμωδίας τοῦ Ἀριστοφάνους, ἵνα τὰ ἔργα ταῦτα γίνωσι γνωστὰ εὐρύτερον καὶ εἰς τὸν διανοητικὸν ἀγγλόφωνον κόσμον, ἀναδειχθεὶς, ὡς λέγει ὁ Σίμος Μενάρδος, ὁ ποιητικώτατος μεταφραστὴς τῶν ἀρχαίων ἐκείνων ποιητῶν.

Ὁ Ἐδουάρδος Ἐρριώ ὑπῆρξε μὲν κατὰ κύριον λόγον πολιτικὸς ἀνὴρ καὶ δὴ διαπρεπέστατος, κυριαρχήσας ἐπὶ μακρὸν ἐν τῇ γαλλικῇ πολιτικῇ σκηνῇ, διατελέσας δις πρωθυπουργός, ἐπὶ μακρὸν δὲ καὶ πρόεδρος τῆς βουλῆς καὶ τῆς ἐθνοσυνελεύσεως καὶ ἰσόβιος δήμαρχος τῆς Λυών, ἀλλ' ἔχων πνεῦμα βαθύ, πολυμερές καὶ πολύκαρπον, γαλουχηθὲν καὶ ἐκτραφέν ἀπὸ νεαρῶς ἡλικίας ἐν ταῖς κλασικαῖς σπουδαῖς καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, διεκρίθη ἐξόχως καὶ ὡς φιλόλογος καὶ φιλόσοφος καὶ ἱστορικὸς καὶ ὡς μύστης τῆς μουσικῆς καὶ ἀνεδείχθη ἐκ τῶν κορυφαίων ἀνθρωπιστῶν. Εἰς ἡλικίαν 21 ἐτῶν, τῷ 1893, νεαρὸς ἀπόφοιτος τῆς φιλολογίας, ἤρξατο διδάσκων ἑλληνικὴν φιλολογίαν ἐν Νάντη, τῷ δὲ 1896 ἐν Λυών, ἔνθα διωρίσθη καθηγητῆς καὶ ἐγκατεστάθη ἔκτοτε μονίμως. Διαπρεπῆς συγγραφεὺς συνέγραψε πολλὰ καὶ ποικίλα συγγράμματα, ὧν τὸ πρῶτον «Φίλων ὁ Ἑβραῖος ἢ Σχολὴ τῆς Ἀλεξανδρείας», ἐν ἡλικίᾳ 21 ἐτῶν. Μύστης δ', ὡς ἐρρήθη, τῆς μουσικῆς καὶ ἐρμηνευτῆς συνέγραψε ἀρίστην μελέτην περὶ τοῦ Μπετόβεν.

Ἄλλ' ἐκεῖνο, ὅπερ προκαλεῖ τὸ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον ἡμῶν καὶ τὸ εὐλαβὲς μνημόσυνον τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρός, εἶναι ὅτι ὑπῆρξεν ἐνθερμος θιασώτης τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ εὐκρινῆς φίλος τῆς Ἑλλάδος. Βαθῦς μελετητῆς καὶ ἐρμηνευτῆς τῆς πλατωνικῆς φιλοσοφίας ἀφιέρωσεν εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα θαυμασίας σελίδας, ἐν αἷς πάλλεται δι' αὐτὴν ὁ ἀγνότερος ἐνθουσιασμός καὶ ἡ θερμότερα λατρεία, τὸ δὲ θαυμάσιον ἔργον του «ὑπὸ τὴν σκιὰν τῆς ἐλαίας» («*Sous l'olivier*») ἀποτελεῖ ὑπέροχον ἐκδήλωσιν τῆς τοιαύτης ψυχικῆς διαθέσεώς του.

Εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων φιλοσόφων, ὡς ὁ ἴδιος ὁμολογεῖ, εὗρε τὰς ἀσαλεύτους ἀρχάς, αἵτινες τὸν ἐστήριξαν εἰς τὴν πολιτικὴν του σταδιοδρομίαν, καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν τοῦ Πλάτωνος τὴν ἐνίσχυσίν του εἰς τὴν στάσιν, ἣν ἐτήρησε κατὰ τὴν πιῶσίν του ἐκ τοῦ πρωθυπουργικοῦ ἀξιώματος ἐξ αἰτίας τοῦ ζητήματος τῶν πολεμικῶν χρεῶν.

Τῶν ἐπιφανεστάτων τούτων ἀνδρῶν καὶ κλασσικῶν φιλολόγων καὶ ξένων ἐταίρων αὐτῆς, ἀλλὰ θερμοτάτων φιλελλήνων, ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν

καὶ πάντες οἱ διανοητικοὶ Ἕλληνες θὰ διατηρήσωμεν μετὰ τιμῆς, σεβασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης, ἐπὶ μῆμιστον, τὴν σεπτὴν αὐτῶν μνήμην.

*

Ἡ ἀνακοίνωσις τῶν κατὰ τὸ λῆγον ἔτος γενομένων ἀνακαλύψεων καὶ ἐρευνῶν, ἣτις ἄλλοτε θὰ ἦτο ἴσως δυσχερῆς τῷ μὴ εἰδικῷ, νῦν θὰ παρεῖλκεν ὄλως, ἂν μὴ ἐπέβαλλεν αὐτὴν ἡ διαληφθεῖσα διάταξις τοῦ Ὁργανισμοῦ. Διότι εἶναι τοῖς πᾶσι γνωσταὶ αἱ καταπληκτικαὶ καὶ ὑπερβαίνουσαι κατὰ πολὺν τὰ ὅρια καὶ τῆς ἰσχυροτάτης ἀνθρωπίνης φαντασίας προόδοι τῶν ἐρευνῶν καὶ ἀνακαλύψεων ἐν τῇ σφαίρᾳ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν καὶ αἱ ἐφαρμογαὶ αὐτῶν. Ἀφ' οὗτου, πρὸ δωδεκαετίας, ἐπετεύχθη ἡ ἔκλυσις ἐνεργείας ἐκ τοῦ ἀτόμου, διαθρυληθεῖσα ἐκ τῆς συγκλονιστικῆς ἐκείνης ἀτομικῆς ἐκρήξεως ἐν τῇ Ἄπω Ἀνατολῇ, ἐπιστήμη καὶ τεχνικὴ, μετὰ βαθεῖαν διείσδυσιν εἰς τὸν ἀπειροελάχιστον κόσμον τῶν ἀτόμων καὶ τῶν ἠλεκτρονίων, διὰ γιγαντιαίων ἀλμάτων ἐπετέλεσαν νέας ἔτι μᾶλλον καταπληκτικὰς καὶ θαυμαστάς ἀνακαλύψεις καὶ προόδους, ἐξικομένους κατὰ τὸ λῆγον ἔτος εἰς ἀκρότατον ὅριον. Πύραυλοι ἐξακοντίζονται εἰς τὸ ἀπέραντον ἐξωσφαιρικὸν διάστημα καὶ νέοι τεχνητοὶ δορυφόροι, πλὴν τῆς σελήνης, περιφέρονται περὶ τὴν γῆν. Ἐπιτεύγματα, ἅτινα πρὸ ὀλίγων ἔτι ἐτῶν θὰ ἐθεωροῦντο ἀπολύτως ἀδύνατα καὶ ἀπραγματοποίητα. Αἱ καταπληκτικαὶ αὗται ἀνακαλύψεις καὶ ἐφαρμογαὶ προκαλοῦσι τὴν ἄμετρον κατάπληξιν καὶ τὸν θαυμασμὸν ἡμῶν καὶ τοῦτ' αὐτὸ συγκλονίζουσι τὰς διανοίας καὶ τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Ἀλλὰ μετὰ τῶν συναισθημάτων τούτων συναναμείγνεται καὶ δέος καὶ ἀνησυχία διὰ τὴν τύχην τῆς ἀνθρωπότητος. Διότι μέχρι τοῦδε πᾶσαι αὗται αἱ ἔρευναι, ἀνακαλύψεις καὶ ἐφαρμογαὶ ἀποβλέπουσιν εἰς σκοποὺς πολεμικοὺς καὶ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν κινοῦνται. Ἄς δεηθῶμεν, ἵνα ὁ Δοτὴρ τῶν φώτων, ὅστις ἔδωκε τῷ ἀνθρώπῳ τὴν ἀκροτάτην αὐτὴν δύναμιν τῆς ἐρεύνης καὶ τῆς γνώσεως, φωτίσῃ αὐτὸν εἰς προορισμὸν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ἀνακαλύψεων αὐτοῦ πρὸς εὐήμερίαν τῆς ἀνθρωπότητος, ὅτε καὶ μόνον τιμῶσι τὸν ἀνθρώπον καὶ τὴν μεγαλοφυΐαν αὐτοῦ. Πρὸ τῶν καταπληκτικῶν αὐτῶν ἀνακαλύψεων πᾶσαι αἱ ἄλλαι, ὅσονδήποτε σπουδαῖαι καὶ ἂν ἦναι,

ἔχουσι δευτερεύουσαν σημασίαν καὶ ἐπιτρέπεται νὰ ἀντιπαρέλθωμεν αὐτάς, ἐπαφιευμένης τῆς ἀνακοινώσεώς των εἰς τοὺς εἰδικοὺς ἐπιστήμονας.

Ἐκ τῶν ἄλλων ἀξιωμασημονεῦτων κατὰ τὸν Ὄργανισμὸν γεγονότων τοῦ λήγοντος ἔτους, τῶν ἐνδιαφερόντων τὴν Ἀκαδημίαν καὶ τὸ ἔθνος σύμπαν, σπουδαιότατον πάντων καὶ ἀπείρως προέχον εἶναι ὁ δικαιοτάτος ἀγὼν ὑπὲρ αὐτοδιαθέσεως καὶ ἀνεξαρτησίας τοῦ ἡρωικοῦ καὶ μαρτυρικοῦ Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ, ὅστις ἀγὼν βαθύτατα συγκινεῖ καὶ συγκλονίζει πᾶσαν ἑλληνικὴν καὶ πᾶσαν ἀληθῶς φιλελευθέραν ψυχὴν. Προσῆκει δὲ καὶ πάλιν καὶ πολλάκις νὰ διακηρυχθῇ καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τό, κατὰ πάντα θεῖον καὶ ἀνθρώπινον νόμον, δίκαιον καὶ ἡ ἱερότης τοῦ ἀγῶνος αὐτοῦ, ὡς καὶ ἡ γενναιότης καὶ ὁ ἡρωισμὸς τοῦ περιουσίου ἐκείνου λαοῦ. Πρὸς τούτοις δὲ νὰ κατακριθῶσι καὶ στιγματισθῶσιν αἱ ἐφαρμοζόμεναι τέως τοῦλάχιστον ἐν τῇ Μεγαλονήσῳ τυραννικαὶ καταπιέσεις καὶ διωγμοὶ τοῦ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας του ἀγωνιζομένου καὶ κατὰ πάντα ἀξίου ταύτης Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ, ὡς καὶ αἱ θλιβεραὶ πολιτικαὶ μέθοδοι καὶ ὑποκριταὶ τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς πρὸς ματαίωσιν ἢ παρέλκυσιν τῆς ἀναγνωρίσεως καὶ ἰκανοποιήσεως τοῦ δικαιοτάτου αἰτήματος αὐτοῦ. Ὁ ἱερὸς οὗτος ἀγὼν τῶν Κυπρίων ἀδελφῶν μας ὑπερκαλύπτει καὶ θέτει εἰς πολλῶν κατωτέραν μοῖραν πᾶν ἄλλο γεγονός, ὅπερ θὰ ἦτο ἀξιωμασημονεῦτον κατὰ τὸν Ὄργανισμὸν.

Ἐκ τῶν πράξεων τῆς Ἀκαδημίας κατὰ τὸ λήγον ἔτος ἀξιωμασημονεῦτοι εἶναι αἱ ἑξῆς:

Α') Ἡ ἀπονομὴ τοῦ χρυσοῦ μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας, ὁμοφώνῳ ψήφῳ αὐτῆς, εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ ἀγωνιζόμενον Ἑλληνικὸν Κυπριακὸν Λαόν, «φιλοπατρίας, αὐτοθυσίας καὶ ἀρετῆς ἔνεκεν», ἀνακοινωθεῖσα κατὰ τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς 23^{ης} Μαρτίου 1957, καὶ ἡ ἐπίδοσις αὐτοῦ εἰς τὸν Μ. Ἀρχιεπίσκοπον καὶ Ἐθνάρχη Κύπρου κ. Μακάριον, ὡς ἀντιπρόσωπον ἐκείνου, γενομένη τῇ 9^ῃ Μαΐου 1957. Ὡς καὶ τότε ἐρρήθη, ἡ Ἀκαδημία ὑπουργεῖ τῇ ἐπιστήμῃ, θύει ταῖς Μούσαις καὶ συνεργεῖ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, ἀλλ' ὅμως ὑπεράνω τούτων καὶ συμφῶ-

νωσ πρὸς τὰς παραδόσεις τῶν ἐνδόξων προγόνων τιμᾷ προεχόντως τὴν Πατριίδα καὶ τὴν Ἐλευθερίαν, τὸ ὑπέριστατον τοῦτο θεόδοτον ἀγαθόν, ἄνευ τοῦ ὁποίου πάντα τὰ ἄλλα οὐδεμίαν ἀξίαν ἔχουσι. Διὰ τοῦτο ἡ Ἀκαδημία ἀρχῆθεν συμμετέχουσα ὁλοφύχως τῆς συγκινήσεως, ἣτις συγκλονίζει ἐκ βαθέων, καὶ τοῦ θαυμασμοῦ, ὅστις πληροῖ πᾶσαν Ἑλληνικὴν ψυχὴν ἐπὶ τῷ ἱερωτάτῳ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνι τοῦ περιουσίου Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ, ἔγνω καὶ ἐπισήμως νὰ τιμήσῃ καὶ βραβεύσῃ, διὰ τοῦ ἀνωτάτου παρασήμου αὐτῆς, τὸν περιούσιον τοῦτον Λαὸν διὰ τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας του ἱερόν ἀγῶνα καὶ τὰς κατ' αὐτὸν θυσίας του.

B') Ἡ ἀνακήρυξις ὡς ἐπιτίμου μέλους τῆς Ἀκαδημίας τοῦ μέχρι τοῦδε, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1932, ἀντεπιστελλόντος μέλους αὐτῆς, τοῦ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ καθηγητοῦ κ. Γεωργίου Ν. Παπανικολάου. Ἡ ἔξοχος καὶ εὐφημοτάτη ἐπιστημονικὴ δρᾶσις τοῦ ἐπιφανεστάτου καὶ διεθνοῦς φήμης ὁμογενοῦς ἐπιστήμονος, διδάκτορος τῆς Ἱατρικῆς καὶ Φιλοσοφίας, κλινικοῦ καθηγητοῦ τῆς ἀνατομίας τῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Cornell, νῦν δὲ ὁμοτίμου Καθηγητοῦ, εἶναι καλῶς γνωστή, οὐ μόνον παρ' ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλον τὸν πεπολιτισμένον κόσμον, ὥστε νὰ μὴ παρίσταται ἀνάγκη ἀναπτύξεώς τινος αὐτῆς. Ἀφιερῶσας τὸν βίον του πάντα εἰς ἐπιστημονικὰς ἐργασίας καὶ συγγραφάς, ἀναγομένας εἰς τὴν καταπολέμησιν τῆς φοβερᾶς μάστιγος τῆς ἀνθρωπότητος, τοῦ καρκίνου, ηἰτύχησε νὰ ἐπινοήσῃ φερώνυμον αὐτοῦ καὶ διεθνῶς ἀνεγνωρισμένην μέθοδον διαγνώσεως παθολογικῶν καταστάσεων καὶ ἰδίᾳ καρκίνων τῶν διαφόρων ὀργάνων, κατὰ τὰ ἀρχικὰ στάδια, ὁπότε καὶ ἡ ἐμφάνισις αὐτῶν δὲν εἶναι εἰσέτι ἀντιληπτή. Διὰ τῆς περιφήμου ταύτης μεθόδου του, καὶ γενικῶς διὰ τῶν σπουδαιοτάτων ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν καὶ ἐργασιῶν του ὁ διαπρεπέστατος ἐπιστήμων ἀνεδείχθη εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος, συνάμα δὲ ἐτίμησε καὶ τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα, ὅπερ εἶναι αὐτῷ λίαν προσφιλέ. Διότι παρὰ τὰς μεγάλας τιμὰς, ὧν ἔτυχε καὶ ἐν Ἀμερικῇ καὶ ἐν Εὐρώπῃ, διὰ τὰς ἐρεῦνας καὶ ἐργασίας του ταύτας, παρέμεινε πάντοτε ψυχικῶς λάτρης τῆς Ἑλληνικῆς Πατριδος, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι, ἐν τῇ διακρινούσῃ αὐτὸν ἄκρα σεμνότητι καὶ

μετριοφροσύνη, διὰ τὰς μεγάλας αὐτὰς τιμὰς χαίρει πολὺ περισσότερον, διότι αὐταὶ ἀντανακλῶσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὀλιγώτερον δὲ διότι ἀφορῶσιν εἰς αὐτόν. Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν σεμννομένη, διότι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν καταλέγει μεταξὺ τῶν μελῶν της τὸν ἐπιφανέστατον τοῦτον ἐπιστήμονα καὶ ἔξοχον εἰς ἦθος ἄνδρα, ἀπεφάσισεν ὁμοφώνως νὰ ἀνακηρύξη αὐτὸν ἐπίτιμον μέλος αὐτῆς διὰ τὰς μεγάλας ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας διὰ τῶν σπουδαιότατων ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν καὶ ἐργασιῶν του προσήνεγκεν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ δι' ὧν ἐτίμησε μεγάλως τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 18^ῳ τοῦ Ὁργανισμοῦ αὐτῆς.

Γ') Ἡ ἀνακήρυξις ὡς δωρητῶν τῆς Ἀκαδημίας τῶν τέκνων τοῦ ἀειμνήστου Ἀναστασίου Κ. Π. Σταμούλη, τοῦ Θρακός, ἦτοι τοῦ σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐλευθερουπόλεως κυρίου Σωφρονίου, τοῦ κ. Μιλτιάδου Ἀναστασ. Σταμούλη καὶ τῶν εὐγενεσιῶτων κυριῶν Ἀναστασίας Π. Κοκκόλη καὶ Ἐλπινίκης Μ. Σαραντῆ.

Ὁ πρό τινων ἐτῶν ἐν Ἀθήναις ἀποθανόν, ἀλλ' ἐκ Θράκης ὀρμώμενος, φιλόμουσος καὶ φιλόστοργος ἀείμνηστος Ἀναστάσιος Κ. Π. Σταμούλης, κατήρτισε σπουδαιότατην συλλογὴν παντοίου πνευματικοῦ ὕλικου, ἀρχαιολογικοῦ, ἱστορικοῦ, γεωγραφικοῦ, ἐκκλησιαστικοῦ, λαογραφικοῦ κ.λπ., ἀναφερομένου ἰδίᾳ εἰς τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα του Θράκη καὶ εἰς τοὺς Θρακῆς, ἐπιμελῶς κατατεταγμένου εἰς 173 φακέλους μεγάλου σχήματος, (ἠριθμημένους ἀπὸ 1-172, τοῦ ὑπ' ἀριθ. 166 ὄντος διπλοῦ), ἕκαστος τῶν ὁποίων περιέχει περὶ τὰ 500 κατὰ μέσον ὄρον φύλλα. Οὕτω δὲ τὸ σύνολον τούτων ἀνέρχεται εἰς 90.000 φύλλα. Εἶναι δὲ τὰ φύλλα ταῦτα εἴτε ἀντίγραφα (χειρόγραφα ἢ δακτυλογραφημένα) ἐξ ἐντύπων ἢ χειρογράφων, εἴτε ἀποκόμματα ἐφημερίδων, περιοδικῶν ἢ αὐτοτελῶν δημοσιευμάτων, εἴτε φωτογραφίαι σπανίων βιβλίων, ἐπιγραφῶν, νομισμάτων κ.λπ. Γενικῶς εἰπεῖν, ἡ συλλογὴ αὕτη καταρτισθεῖσα μετ' ἀξιοθανμάστου ζήλου καὶ πολλοῦ μόχθου, ἀναμφιβόλως δὲ καὶ δαπάνης οὐχὶ μικρᾶς, εἶναι ἴσως ἡ πλουσιωτέρα συναγωγή ὕλικου, τὴν ὁποίαν ἔχομεν περὶ Ἑλληνικῆς χώρας καὶ ἀποτελεῖ διὰ τοῦτο πολυτιμώτατον ἀπόκτημα διὰ τὴν Ἀκαδημίαν καὶ σπουδαιότατον ἐπι-

στημονικὸν βοήθημα, ὅπερ μέλλει νὰ προσφέρει ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας εἰς τὸ ἡμέτερον Μεσαιωνικὸν Ἀρχεῖον, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα μελετητὴν τοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος τῆς Θράκης.

Πλὴν τῆς συλλογῆς ταύτης κατήρτισεν ἐπ' ἴσης ἐτέραν σπουδαιοτάτην συλλογὴν, περιέχουσαν 6508 βυζαντινὰ ἐπίθετα, ἕκαστον εἰς ἴδιον δελτίον, ἀναγράφον καὶ τὰς πηγὰς τοῦ ὀνόματος, κατατεταγμένα ἀλφαβητικῶς καὶ ἠριθμημένα.

Πρὸς τούτοις εἶχε καταρτίσει καὶ πολύτιμον βιβλιοθήκην, περιλαμβανούσαν ὑπὲρ τοὺς χιλίους τόμους σπουδαιοτάτων βιβλίων, φιλολογικῶν, ἱστορικῶν, ἀρχαιολογικῶν, ἐγκυκλοπαιδικῶν κ.λπ.

Καὶ τὰς τρεῖς ταύτας σπουδαιοτάτας καὶ πολυτίμους συλλογὰς τὰ μνημονευθέντα τέκνα τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρός, συνεχίζοντα τὴν λαμπρὰν πατρῶαν παράδοσιν, ἐδωρήσαντο τῇ Ἀκαδημίᾳ.

Ὁ φιλομουσοτάτος οὗτος ἀνὴρ εἶχε καταρτίσει καὶ τετάρτην συλλογὴν βυζαντινῶν μολυβδοβούλλων καὶ νομισμάτων, τὴν ὁποίαν ἐδωρήσατο πρὸς τὸ Ἐθνικὸν Νομισματικὸν Μουσεῖον.

Ὁ δὲ ἕτερος τῶν υἱῶν, ὁ Μιλτιάδης Ἄν. Σταμούλης, ἐδωρήσατο καὶ οὗτος τῇ Ἀκαδημίᾳ τὴν ἰδίαν του σπουδαίαν καὶ πολύτιμον βιβλιοθήκην, περιλαμβανούσαν ὡσαύτως ὑπὲρ τοὺς χιλίους τόμους.

Καὶ εἰς μὲν τὴν μακαρίαν σκιὰν τοῦ ἀειμνήστου καὶ φιλομουσοτάτου πατρὸς των ἡ Ἀκαδημία ὁμοφώνως ἀπένειμε κατὰ τὸν παρελθόντα Μάρτιον τὸ ἀργυροῦν μετάλλιον αὐτῆς, διὰ τὰς μεγάλας ὑπηρεσίας, ἃς προσήνεγκεν οὗτος πρὸς τὸ Ἔθνος καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν διὰ τῶν σπουδαίων ἐκείνων συλλογῶν καὶ τῶν δωρεῶν του. Τὰ δὲ μνημονευθέντα ἀντάξια τοῦ ἀρίστου πατρὸς τέκνα ἡ Ἀκαδημία ὁμοφώνως ἀπεφάσισε νὰ ἀνακηρύξῃ δωρητὰς αὐτῆς, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 77^ῳ τοῦ Ὄργανισμοῦ καὶ τῷ ἄρθρῳ 26^ῳ τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς διὰ τὰς πολυτίμους δωρεὰς των πρὸς αὐτὴν τῶν διαληφθεισῶν σπουδαιοτάτων συλλογῶν τοῦ ἀειμνήστου πατρὸς των.